

BIZTONSÁGI ÉS EGÉSZSÉGVÉDELMI **TERV**

ELŐZMÉNY:

A meglévő Hosszúpályi Roma Nemzetiségi Óvoda 4274 Hosszúpályi, Szabadság tér 29, Hrsz: 133 ingatlanon helyezkedik el. A bővítéssel érintett óvoda épületrész telek alakítással összevonásra kerül óvodabölcsőde épületrésszel, amelyben új csoportszoba kerül kialakításra kiszolgáló helyiséggel.

Megrendelő:

Hosszúpályi Nagyközség Önkormányzata
4274 Hosszúpályi Szabadság tér 6.

PREAMBULUM:

Magyarország területén a munkavégzéssel kapcsolatos előírásokat törvények, és egyéb jogszabályok szabályozzák. (vonatkozó jogszabályok melléklet szerint)

Az előírások betartása az építés-kivitelezésben közreműködők részére kötelező érvényű.

A két legnagyobb szintű szabályozáshoz kapcsolódnak kormány és ágazati miniszteri rendeletek, valamint a munkavégzéssel kapcsolatos biztonsági előírások.

Ezek alapján a gazdasági társaságok és egyéni vállalkozások is a saját tevékenységüknek megfelelően magunknak szabályozzák a munkavégzésükkel kapcsolatos előírásokat. E szabályozások célja a szervezett munkát végzők egészségének, munkavégző képességük megőrzésének megóvása, a munkakörülmények munkabiztonsági előírásainak optimalizálása, igyekezve ezzel megelőzni a munkabaleseteket, é a foglalkozással összefüggő megbetegedéseket.

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülményeket a projekt megvalósulásában részt vevő társaságoknak (munkáltatóknak) kell biztosítani, a munkavállalók ez irányú felelősségével összhangban. Mind e mellett jelen Biztonsági és Egészségvédelmi Tervben foglalt előírásokat maradéktalanul be kell tartani.

Ezeket a szabályokat úgy kell meghatározni, hogy a végrehajtásuk megfelelő védelmet nyújtson a munkavállalókon túlmenően a munkavégzés hatókörében tartózkodókra is.

A munkavégzés, annak módja, időbeni lefolyása, szerves összhangban kell legyen azok személyi-, tárgyi-, szervezeti feltételrendszerével.

A tárgyban projekt létrehozásának – műszaki-technológiai, megfelelőségén túl - a biztonságos kivitelezés megkezdése, annak időbeli lefolytatása az alábbiakat feltételezi a fővállalkozó, és valamennyi alvállalkozó részéről.

Ez a dokumentáció **29** oldalt tartalmaz.

Cél:

A Hosszúpályi Roma Nemzetiségi Óvoda bővítés építés-kivitelezési munkái munkavédelmi, tűzvédelmi előírásainak meghatározása, az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés feltételeinek kialakítása, a balesetek elkerülésére.

Alkalmazási terület:

A Biztonsági és Egészségvédelmi Tervben foglalt előírások a kivitelezési munkákban illetve annak előkészítésben, irányításban résztvevő munkavállalókra, valamint az összes alvállalkozóra, közreműködőre, a projekt előkészítő és kivitelezési munkái során a munkaterületen megjelenő minden személyre vonatkoznak. Ennek maradéktalan betartása kötelező érvényű.

A kivitelezési munka megkezdéséről értesítés küldése a H a j d ú - B i h a r M e g y e i Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatal Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztály Munkavédelmi Ellenőrzési Osztályának szükséges akkor, ha a kivitelezés időtartama a 30 napot meghaladja, és a kivitelezés ideje alatt – bármikor - a munkaterületen az egy időben jelenlévő munkavállalók száma a 20 főt meghaladja, vagy az építési munka mennyisége meghaladja az 500 embernapot.

Fogalom meghatározások:

Munkahely: minden olyan szabad vagy zárt tér (ideértve a föld alatti létesítményt, a járművet is), ahol munkavégzés céljából vagy azzal összefüggésben munkavállalók tartózkodnak. Munkahelynek kell tekinteni a mást nem foglalkoztató, a munkáját kizárólag személyesen végző egyéni vállalkozót.

Ideiglenes vagy változó munkahely: az építőipari kivitelezési munkavégzés helye. A munkavégzés helyének minősül a munkaszervezéssel összefüggő felvonulási, előkészítési, valamint a munka elvégzéséhez szükséges építési anyagok, gépek, szerkezetek, szerelvények és felvonulási épületek elhelyezésére, valamint az előkészítő technológiai munkafolyamatok elvégzésére szolgáló terület

Munkáltató: a munkavállalót szervezett munkavégzés keretében foglalkoztató. Munkáltatónak kell tekinteni a munkaerő-kölcsönzés keretében átengedett munkavállalót kölcsönvevőként foglalkoztatót, a kirendelt munkavállalót foglalkoztatót, a mást nem foglalkoztató, a munkáját kizárólag személyesen végző egyéni vállalkozó

Munkavállaló: a szervezett munkavégzés keretében munkát végző személy.

Veszély: a munkavégzés során vagy azzal összefüggésben jelentkező minden olyan tényező, amely a munkát végző vagy a munkavégzés hatókörében tartózkodó személyre sérülést, vagy ártalmat jelenthet.

Veszélyes anyag: minden anyag vagy keverék, amely fizikai, kémiai vagy biológiai hatása révén veszélyforrást képviselhet.

Munkabaleset: az a baleset, amely a munkavállalót a szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől és időpontjától és a munkavállaló (sérült) közrehatásának mértékétől függetlenül.

Súlyos munkabaleset: amely a sérült halálát, valamely érzékszerv, érzékelő képesség, illetve a reprodukciós képesség elvesztését vagy jelentős mértékű károsodását okozta, orvosi vélemény szerint életveszélyes sérülést, egészségkárosodást, súlyos csonkulást, hüvelykujj vagy kéz, láb két vagy több ujja nagyobb részének elvesztését (továbbá ennél súlyosabb esetek), és beszélőképesség elvesztését vagy feltűnő eltorzulást, bénulást, illetőleg elmezavart okozott.

Foglalkozási megbetegedés: a munkavégzés, a foglalkozás gyakorlása közben bekövetkezett olyan heveny és idült, valamint a foglalkozás gyakorlását követően megjelenő vagy kialakuló idült egészségkárosodás, amely a munkavégzéssel, a foglalkozással kapcsolatos, a munkavégzés, a munkafolyamat során előforduló fizikai, kémiai, biológiai, pszicho szociális és ergonómiai kóroki tényezőkre vezethető vissza, valamint a munkavállalónak az optimálisnál nagyobb vagy kisebb igénybevételének a következménye.

Biztonsági szabályok:

A kivitelezés során mind a Biztonsági és Egészségvédelmi Tervben foglaltakat, mind a kivitelezési tevékenységre vonatkozó valamennyi jogszabályt köteles a kivitelezést végző munkáltató figyelembe venni és az abban meghatározottakat betartani a kivitelezés valamennyi munkafázisában. A kivitelezési tevékenységben részt vevő alvállalkozók kötelesek a veszélyes munkafolyamatok összehangolásában, annak megvalósításában részt venni, veszélyt jelentő tevékenység esetén egymással egyeztetni, a biztonsági és egészségvédelmi koordinátor észrevételeit, utasításait figyelembe venni. Munkavédelemre vonatkozó szabálynak minősül a nemzeti szabályozásról szóló jogszabály figyelembevételével a munkavédelmi tartalmú nemzeti szabvány annyiban, hogy a magyar nyelvű nemzeti szabványtól különböző megoldás alkalmazása esetén a munkáltató köteles a vitás esetben annak bizonyítására, hogy az általa alkalmazott megoldás munkavédelmi szempontból legalább egyenértékű a vonatkozó szabványban foglalt követelménnyel, megoldással.

Ha az alkalmazott technológiára nincs konkrét jogszabályi, illetve szabvány előírás, akkor a munkáltatónak előzetes kockázatértékelés elvégzése után kell döntenie az alkalmazandó technológiáról, védelmi megoldásokról.

Az építés-kivitelezési munkák részletes szabályait 4/ 2002 (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet „Az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről” tartalmazza.

A munkáltatóknak ennek illetve a vonatkozó egyéb jogszabályi előírások alapján kell megalkotnia belső szabályrendszerét.

A jelen terv a tárgyban létesítmény építési kivitelezési munkái során betartandó munkabiztonsági és egészségvédelmi előírásokat tartalmazza

AZ ÉPÍTÉSI KIVITELEZÉSI TEVÉKENYSÉG MEGKEZDÉSÉNEK FELTÉTELEI:

A munka csak akkor kezdhető meg az adott építés-kivitelezési területen, ha a munkaterület átadás-átvétele kétoldalúan írásban megtörtént, illetve munkavégzésért felelős vezető ki lett jelölve, valamint az erről szóló nyilatkozat aláírása megtörtént.

A munkakezdést megelőzően minden a kivitelezési munkában részt vevőnek meg kell ismerni elfogadni a jelen Biztonsági és Egészségvédelmi Tervben foglaltakat.

Az építés kivitelezésben részt vevő vállalkozások által kijelölt felelős vezető, és azok munkavédelmi szakembere köteles a munkavállalók egészségének és biztonságának megőrzése érdekében hozott intézkedéseket megismerni, tudomásul venni és gondoskodni kell azok betartásáról, illetve betartatásáról. Mindezen túlmenően kötelesek főképpen a 4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendeletben, valamint az egyéb vonatkozó jogszabályokban meghatározott kötelezettségeket maradéktalanul teljesíteni.

A kivitelezési munka teljes ideje alatt gondoskodni kell az elsősegélynyújtás megszervezéséről, ki kell jelölni az elsősegélynyújtás helyét. Ezt a kivitelezésben résztvevő valamennyi munkavállalóval és munkairányítóval a munkavédelmi oktatás keretében is ismertetni kell.

Személyi feltételek

- előzetes, időszakos foglalkozás-egészségügyi orvosi vizsgálatok megléte,
- a munkavégzéssel, szakmával, gép, berendezés, egyéb munkaeszköz kezelésével, kiszolgálásával kapcsolatos igazolt érvényes jogosultság megléte, illetve szükség esetén írásbeli megbízás megléte,
- munkavégzés előtti és továbbá szükség szerinti munkavédelmi, tűzvédelmi, oktatás dokumentált elvégzése, megléte,
- munkavégzésre való utasítás (szóbeli, írásbeli) megléte,
- biztonságos munkavégzésre alkalmas állapot megléte a munkaidő teljes időtartama alatt, szakmai képzettséget nem igénylő munkakörökben a munkafogások készség szintű ismerete,
- a munkaterületre való belépési jogosultság megléte

Tárgyi feltételek

- egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörnyezet kialakítása, megléte,
- megfelelő műszaki és biztonsági állapotú gépek, munkaeszközök, berendezések megléte,
- munkavégzés helyének kijelölése, annak szükség szerinti lehatárolása, jól látható és felismerhető, időálló figyelmeztető és tiltó táblák elhelyezésével,
- anyagdepóniák, anyagtároló helyek kijelölése, az anyagtárolás biztonságos végzése,
- építési terület, közlekedési rendjének meghatározása,
- minden munkavállalónak a munkavégzés során fellépő egészségkárosító hatások ellen megfelelő egyéni védőeszközök biztosítása, szükség esetén azonnali csere lehetősége,
- munkavégzés teljes időtartama alatt a szükséges kollektív védelmek szabályos kialakítása, meglétének fenntartása,

- szociális, tisztálkodó, öltöző, étkező, pihenő biztosítása, WC biztosítása a munkavállalói létszámnak megfelelően,
- megfelelő számú és állapotú (ellenőrzött) tűzoltó készülékek megléte, készenlétben tartása,
- elsősegély nyújtó hely kijelölése, és a munkavállalói létszámnak megfelelő elsősegélynyújtó felszerelés készenlétben tartása,
- biztonságos munkavégzésre alkalmas időszakos vizsgálatnak alávetett kézi elektromos eszközök, elektromos hosszabbítók, kézi szerszámok, egyéb berendezések biztonságos állapota, megléte.

Szervezési feltételek

- fővállalkozói, alvállalkozói szerződések megléte (munka, tűz- és környezetvédelmi kötelezettségek szabályozásával),
- technológiai leírások megléte,
- munkavállalók rendszeres, és szükség szerű tájékoztatása a munkavégzésről, annak körülményeiről, változásáról.
- biztonságos munkavégzéshez megfelelő létszám biztosítása,
- csoportos anyagmozgatás megszervezése,
- veszélyes munkahelyek, zónák jól látható lehatárolása, figyelmeztető, és tiltó jelzések, feliratok kihelyezése,
- veszélymentes munkakörülmények kialakítása.
- képzett munkahelyi elsősegélynyújtó(k) állandó jelenléte, a munkavégzés teljes időtartama alatt,
- anyagtároló, tűzveszélyes anyagtároló, területek, hulladéktárolók szabályos kialakítása, jelölése,
- feladat- és jogkörrel felruházott, felelős munkairányító állandó jelenléte a munkavégzés teljes időtartama alatt,
- munkafeladatok biztonságos végzése érdekében annak folyamatos koordinálása a munkavégzés során,
- egyedüli munkavégzés tilalmainak szabályozása,
- védőital, bőrvédő készítmény megfelelő mennyiségben történő folyamatos biztosítása,
- munkabaleset esetén a teendők ismerete,
- biztonsági és egészségvédelmi koordinátor kijelölése,
- a munkavégzés rendszeres munkavédelmi, tűzvédelmi, környezetvédelmi szempontú ellenőrzése, koordinálása,
- munkavédelmi szaktevékenység ellátásának biztosítása,
- munkaterület biztonságos, szükség szerinti megvilágítása, elviselhető zaj, és pormentes állapot fenntartása,
- munkavégzés bejelentése a területileg illetékes kormányhivatal munkavédelmi ellenőrzési osztálya felé,
- élő telefonvonal biztosítása,
- szükséges biztonsági és egészségvédelmi jelzések elhelyezése.

Az építési munkahelyen biztosítandó követelmények

- az építési munkahelyen rendet és tisztaságot kell tartani.
- a munkavégzés helyének meghatározásakor figyelembe kell venni annak elérhetőségét, ki kell jelölni a közlekedési utakat vagy a közlekedési zónákat.
- meg kell határozni a munkahelyek kémiai biztonságával összefüggő szabályokat, ideértve veszélyes anyagokat és veszélyes készítményeket.
- gondoskodni kell a gépek, eszközök, berendezések karbantartásáról, az üzemeltetést megelőző ellenőrzéséről, a meghibásodások elhárításáról.
- az anyagok tárolási területeit el kell választani, biztosítani kell szabályos tárolásukat, különös tekintettel a veszélyes anyagokra, és veszélyes keverékekre.
- meg kell határozni a veszélyes készítmények, veszélyes keverékek és veszélyes hulladékok kezelésének, tárolásának, és eltávolításának szabályait.
- meg kell határozni az ipari és kommunális hulladékok, valamint az építési törmelék tárolásának, egyéb építési és csomagolási hulladékok elszállításának a szabályait.
- rendszeresen át kell tekinteni a munkafolyamatokat, illetve egy adott munkaszakasz tervezett kivitelezési idejét és módját, az organizációs tervet szükség szerint módosítani kell a munkák előrehaladásához, illetve a körülmények változásához igazodva.
- biztosítani kell az együttműködést a kivitelezést végző vállalkozók között, az építési munkahelyek és a környezetében lévő tevékenységek kölcsönhatásainak figyelembe vételével.
- a kivitelező a munkavállalókat, illetve képviselőiket köteles – szükség szerint – írásban tájékoztatni azokról az intézkedésekről, amelyek az építési munkahelyen munkát végzők egészségét és biztonságát érintik.

A kivitelezésbe bevont vállalkozások a saját munkavállalói számára kötelesek a higiénés feltételeket biztosítani. A bevont alvállalkozók a saját munkavállalóik számára a szükséges ivóvizet és védőitalt saját hatáskörben kötelesek biztosítani. Meleg vizes kézmosási lehetőséget biztosítani kell.

Minden megkezdett 15 főre biztosítani kell mobil WC elhelyezését. Ezeket szükséges időközönként üríteni és fertőtleníteni kell.

A munkahelyi elsősegély nyújtás feltételeit minden bevont alvállalkozó a saját létszámának megfelelően biztosítja, de legalább 1 fő képzett munkahelyi elsősegélynyújtó jelenlétét biztosítani kell a munkavégzés teljes ideje alatt.

Kórházak, orvosi rendelők:

Az építés kivitelezési munkahelyhez a legközelebbi egészségügyi intézmények:

Kórház:

Kenézy Gyula Kórház:
4031 Debrecen Bartók Béla út 2-26
Telefon: (+36) 52/511-776

Orvosi rendelő-ügyelet:

4276 Hosszúpályi Debreceni u. 19.
Telefon: (+36) 20/970-6226

Egységes segélykérő telefonszám: 112

1. Az építési munka adatai:

Az építmény jellemzői: a meglévő óvoda épülethez szerkezetiileg is csatlakozó óvodabölcsőde épületrész kerül megépítésre.

Pince nélküli, egyszintes, nyeregtetős, hagyományos építési technológiával épülő építményben új foglalkoztató csoportszoba és kiszolgáló helyiségek kerülnek kialakításra.

Az építési technológia jellemzői:

- gépi földmunka végzése
- zsaluzat készítése, sávalapozás (betonozás) végzése
- vízszigetelő munka végzése
- hagyományos kézi falazóblokkos falazás végzése
- külső épületszigetelés
- aljzatbetonozás
- hideg és meleg burkolatok készítése
- villanyszerelés
- épületgépészeti munkák
- fa tetőszerkezet készítése
- kemény héjalású tetőfedés készítése
- bádogos munka végzése

Az építési tevékenység során használt gépi és egyéb eszközök felsorolása:

- építőipari nehézgép (kotró-rakodó)
- betonkeverő gép
- autó daru
- vasbak állvány
- építőipari állvány
- gördülő munkaállvány
- motoros láncfűrész
- kézi elektromos szerszámok
- kézi szerszámok
- egyéb segédeszközök
- létrák
- egyéni védőeszközök

2 . Általános előírások:

A fővállalkozó felelős munkahelyi vezetőjének feladatai:

- A munkairányítójának rendelkezésére kell bocsátani az alvállalkozók munkáját érintő érvényes kivitelezési tervdokumentációt, közműterképet, és egyéb szükséges dokumentumokat.
- A munkairányítónak a munkavégzési területet írásban dokumentáltan kell átadni a jogerős, és hatályos építési kivitelezési dokumentációt, a tárgyban építési kivitelezési munkára készült Biztonsági és Egészségvédelmi Tervet.

- Gondoskodni kell az 51/2000 FVM-GM-KöViM r. 4.§ (3) szerinti előírt adatok jól látható kitáblázásáról, (építtető, felelős műszaki vezető, építési műszaki ellenőr, építés tárgya, építés kezdési és várható befejezési időpontja, kivitelező megnevezése) kiegészítve a 4/2002 (II.20) SzCsM-EüM r. 5.§ (2) bekezdésében előírt aktuális adatokkal (felelős tervező, felelős műszaki vezető, kivitelezésben résztvevők max. létszáma, biztonsági és egészségvédelmi koordinátor)
- Jelen tárgyban építés-kivitelezéshez munkákhoz kapcsolódó biztonsági és egészségvédelmi tervben foglaltakat az építési területen munkát végzőkkel ismertetni kell. A biztonsági tervben foglaltak megismerését a kivitelezésben közreműködőknek az aláírásukkal igazolniuk kell.

Az alvállalkozóknak a vonatkozó jogszabályi előírások szerint az alábbi dokumentációkkal kell rendelkezniük (minimálisan elvárható szint):

- foglalkozás egészségügyi orvosi vizsgálatok írásos le szabályozása
- egyéni védőeszköz juttatás írásos le szabályozása
- a tevékenységre vonatkozó érvényes munkahelyi kockázat értékelés
- érvényes foglalkozás-egészségügyi orvosi vizsgálatok megléte
- érvényes és hatályos munka, - tűzvédelmi dokumentált oktatások megléte
- érvényes kezelési, egyéb jogosultságok megléte

Ezek meglétéről a munkavégzésük megkezdése előtt meg kell győződni, azokból egy-egy példányt irattározni kell. (Az aktuális vonatkozó érvényes, és hatályos dokumentációk megléte feltétele az alvállalkozó munkakezdésének, és munkavégzésének.)

A biztonsági és egészségvédelmi tervfejezet tartalmi előírásai:

- az építés-kivitelezés során alkalmazott technológiákhoz kapcsolódó munkavédelmi, tűzvédelmi megelőző intézkedések részletezése,
- munka egészségügyi, szociális előírások,
- veszélyes körülmények között végzett munka esetén az előkészítéssel, felügyelettel, ellenőrzéssel, együttműködéssel kapcsolatos kérdések,
- egyes munkaműveletek végzéséhez szükséges engedélyek megléte (pl. alkalmi tűzveszélyes tevékenység végzésére szóló engedély)
- az alkalmazott veszélyes munkaeszközök biztonsága
- a munkavégzéshez használt munkaeszközök biztonsága
- a munkában résztvevők biztonságos munkavégzésre való alkalmassága, szükséges szakmai,- kezelési jogosultság,
- a munkavégzés szervezésével, munkavédelmi szempontú összehangolásával kapcsolatos előírások,

A munkahely felelős vezetője:

- Végezze el a felvonulási terület biztonságos kialakítását, (iroda, szociális és tároló konténer, géptárolási területek, anyagtároló területek, közlekedési utak, gépek tároló helyei, elektromos hálózat kialakítása stb.)
- Jelölje meg a munkaterület határát, azt jól láthatóan jelölje meg, a munkaterület határán az idegenek belépését tiltó táblázást kell kihelyezni, szükség szerint jelzőkorláttal, körülkerítéssel válasszák el a munkaterületet.
- Erősáramú villamos csatlakozási pontot csak a villamos hálózat (csatlakozás, építési elektromos szekrény) kiépítését végzőnek az érintésvédelem megfelelőségére vonatkozó írásos nyilatkozata után vehet használatba.
- A kivitelezés megkezdése előtt a munkában résztvevőket legalább az alábbiakra kiterjedő dokumentált munka-, és tűzvédelmi oktatásban kell részesíteni
  - a biztonsági és egészségvédelmi terv
  - munkaterület határai, közlekedés rendje,
  - anyag tárolás szabályai,
  - kézi anyagmozgatás előírásai
  - alkalmazott technológiák, munkaeszközök ismertetése,
  - munkavégzés során fellépő veszélyek, egészségkárosító hatások és az ellenük való védekezés módja (pl: por, zaj, rezgés)
  - veszélyes anyag használattal kapcsolatos tudnivalók,
  - elektromosság veszélyei,
  - szükséges egyéni védőeszközök megléte, és azok használata,
  - baleset esetén teendők,
  - elsősegély nyújtásfeltételei,
  - teendők rendkívüli esemény esetén,
  - szociális ellátottság (ivóvízvétel helye, WC, pihenő stb.)

A munka megkezdésekor a munkahelyi vezetőnek meg kell győződnie a munkavállalók biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotáról. E célból szűrőpróba szerű ittasság vizsgálatot végezhet.

A munkahelyi vezető a munkaterületen történt bejelentett munkabaleset kivizsgálásáról és a szükséges teendők elvégzéséről intézkedik.

A munkaterületen a munkahelyi vezetőnek szükség szerint a veszély jellegének megfelelő jól felismerhető és időálló biztonsági és egészségvédelmi jelzéseket kell a munkaterületen kihelyezni.

Az építési kivitelezési tevékenységet csak a fővállalkozó felelős munkairányítójának engedélyével és tudtával szabad megkezdni.

Az alvállalkozói irányítás alatt lévő kivitelezési tevékenységhez az alvállalkozónak megfelelő elméleti ismeretekkel és gyakorlati tapasztalattal rendelkező helyszíni vezetőt kell biztosítani. Az építési tevékenységgel kapcsolatos eseményeket az építési naplóban kell dokumentálni.

3. Munkaterület átvétele:

A munkaterület átvételekor a kivitelező felfekteti a generál építési naplót, és megteszi külön jogszabályban rögzített bejegyzéseket. Írásban megjelöli az építés-kivitelezési munkák vezetőjét, építési folyamatok kivitelezői építési koordinátorát. A kivitelező az építési folyamatok megkezdésétől nyilvántartást vezet a munkaterületen tartózkodó, illetve munkát végző társaságokról, vállalkozókról, beszállítókról személyekről stb. Gondoskodik az építési munkaterület bekerítéséről, a munkaterületet jelző figyelmeztető és tiltó feliratok kihelyezéséről. Az építési munkaterület bejáratainál fel kell hívni a figyelmet a munkaterületen lévő veszélyekre, a veszélyekkel szemben hatásos védelmet biztosító egyéni védőeszközök használatára feliratozással, piktogrammal. Az építési-kivitelezési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló 4/2002. (II.20.) SzCsM-EüM együttes rendelet 4. §-ban foglaltak figyelembevételével a kivitelező az építési munkahely kialakítását csak akkor kezdheti meg, ha a kiviteli tervdokumentáció részét képezi a 6. § (2) bekezdésnek b) pontjában meghatározott tartalmú Biztonsági és Egészségvédelmi Terv.

4. Szociális és egészségügyi feltételek:

4.1. Ivóvízfogyasztás lehetősége, szükség szerint védőital biztosítása:

Gondoskodni kell az építési munkahelyen dolgozók ivóvízzel, ennek hiányában alkalmas alkoholmentes itallal való ellátásáról. Az ivóvízvételi helyeket a munkavégzési helyek közelében kell kialakítani.

Vízvezetékes ivóvíz hiányában az ivóvízről egyéb módon kell gondoskodni. Tartályos megoldás esetén gondoskodni kell az ivóvíztartályok rendszeres fertőtlenítéséről, valamint arról, hogy azok feltöltése csak ivóvíz minőségű vízzel történhessen.

Ha a munkaterületen más jellegű, illetve felhasználási célú vízforrás, víztároló is van (pl. ipari vízvezeték csappal, tűzoltó víztároló) akkor azokat „Nem ivóvíz” megkülönböztető felirattal kell ellátni.

4.2. Az illemhely használat és kézmosás lehetősége:

Valamennyi építési munkahelyen, illetve annak közvetlen közelében legalább egy belülről zárható illemhelyet kell biztosítani.

Ha a munkáltató az építési munkahelyen 15 fő feletti létszámot folyamatosan foglalkoztat, elegendő számban illemhelyet, vizeldét kézmosási lehetőséget kell biztosítani. Abban a helyiségben, ahol ezeket elhelyezték szellőztetést, világítást, rendszeres takarítást, illetve az október 15. és április 15. közötti időszakban fűtést kell biztosítani.

4.3. Étkező-, pihenőhelyiség:

Gondoskodni kell olyan megfelelően kialakított zárt térről (pl. lakókonténerrel), amelyben a munkavállalók az időjárás hatásaitól védetten, higiénikus körülmények között étkezhetnek.

Biztosítani kell a munkavállalók részére olyan főző-, illetve étel melegítésére alkalmas felszereléseket, amelyek a higiéniai követelmények megtartása mellett lehetővé teszik ételeik elkészítését.

A pihenő, illetve tartózkodó legalább 2,2 méter belmagasságú legyen, azt nyitható ablakkal kell ellátni. Minden év október 15-e és április 15-e között biztosítani kell:

- a) a pihenőben, illetve tartózkodóban a +21 °C hőmérsékletet. A fűtést úgy kell kialakítani, hogy az ott tartózkodó munkavállalók mérgezés, fulladás, tűz és robbanás veszélye ellen védve legyenek; a tüzelő-fűtő berendezés rendszeres (évenkénti) dokumentált felülvizsgálatáról gondoskodni kell.
- b) ha a pihenő, illetve tartózkodó kijárata közvetlenül a szabadba vezet akkor a kijáraton szélfogót kell elhelyezni.

A pihenőkben, a tartózkodókban, illetve a szálláson intézkedéseket kell tenni a nemdohányzók védelmére, a dohányfüst okozta ártalom elleni védekezésre

4.4. Elsősegélynyújtás:

A létszámnak megfelelő felszereltségű és érvényes szavatossági idővel rendelkező elsősegélynyújtó felszerelés készenlétben tartásával, valamint elsősegélynyújtásra kiképzett és vizsgázott, személy kijelölésével kell biztosítani az elsősegélynyújtás lehetőségét a munkahelyen. Az elsősegély nyújtó helyet jól láthatóan, időt állóan jelölni kell.

A szükséges elsősegélynyújtó felszerelés: 1-30 főig 1 db I. jelű mentődoboz.

Olyan építési munkahelyen ahol egyidejűleg több mint 50 főt foglalkoztatnak, ott felszerelt és jól láthatóan megjelölt első-segélynyújtó helyiséget kell létesíteni.

Gondoskodni kell a legközelebbi kórház és orvosi ügyelet címének és telefonszámának jól látható helyen való feltüntetéséről.

4.5. Védőital meleg munkakörnyezetben:

Ha a munkahelyi klíma zárttéri vagy szabadtéri munkahelyen a 24 °C (K) EH értéket meghaladja; a munkavállalók részére igény szerint, de legalább félóránként védőitalt kell biztosítani. A folyadékvesztéséget általában 14-16 °C hőmérsékletű ivóvízzel kell pótolni. E célra alkalmas azonos hőmérsékletű ízesített, alkoholmentes ital is, amelynek cukortartalma az ital 4 súlyszázalékát nem haladja meg, vagy mesterséges édesítőszerrel kell ízesíteni.

A védőital elfogyasztásához a munkavállalók létszámát elérő mennyiségben, személyenként és egyéni használatra kiadott ivópoharokról kell gondoskodni

A védőital készítése, tárolása, kiszolgálása a közegészségügyi követelmények megtartásával történhet.

Extrém hő terhelés esetén (hőségriadó elrendelésekor, annak fenn álltaig) a kivitelezés vezetőjének a szükséges egészségvédelmi intézkedéseket meg kell hozni.

4.6. Védőital hideg munkakörnyezetben:

A munkahely hidegnek minősül, ha a hőmérséklet a munkaidő 50%-ánál hosszabb időtartamban, szabadtéri munkahelyen a +4 °C-ot, illetve zárttéri munkahelyen a +10 °C-ot nem éri el.

A hidegnek minősülő munkahelyen a munkavállaló részére +50 °C hőmérsékletű teát kell kiszolgáltatni. A tea ízesítéséhez max. 4 súlyszázalék cukrot, illetve mesterséges édesítőszerrel kell biztosítani.

A tea elfogyasztásához a munkavállalók létszámát elérő mennyiségben, személyenként és egyéni használatra kiadott ivópoharakról kell gondoskodni. A tea készítése, tárolása, kiszolgálása a közegészségügyi követelmények megtartásával történhet.

4.7. Pihenőidő biztosítása:

A klímakörnyezet kedvezőtlen hatásainak megelőzése céljából munkaszervezési intézkedéseket kell tenni. Óránként legalább 10 perces pihenőidőt kell közbe iktatni, ha a munkahelyen a munkahelyi klíma a 24 °C (K) EH értéket meghaladja, valamint a hidegnek minősülő munkahelyen.

Az extrém körülmények között való munkavégzés esetén (nagy melegben extrém hő terhelés kialakulása esetén) a munkavállalókat érő hatások csökkentésére intézkedéseket kell hozni (a megnövelt pihenőidő hűvös, szellős helyen történő eltöltése, fokozott folyadékbevitel biztosítása, nagyobb gyakorisággal váltott munkarend bevezetése. A munkavállalók munkaterületre illetve a munkaterületről való szállítása, valamint a munkavégzés szociális és egészségügyi feltételeinek biztosítása az alvállalkozók munkavállalói tekintetében az alvállalkozók feladata.

5. Munkafajták munkavédelmi követelményei, feltételei

Előkészítő földmunkák, tereprendezés

- A munkafolyamatban foglalkoztatott vállalkozások munkavégzésének térbeni elhatárolásával, megfelelő műszaki kollektív védelem kialakításával, illetve veszélyforrásokkal és ártalmakkal szemben hatásos védelmet nyújtó egyéni védőeszközök használata mellett a munkavégzés az elvárható biztonság fenntartása mellett végezhetőek el. A térben és időben végrehajtott munkafolyamatokat munkavédelmi szempontból egyeztetni kell a kivitelező munkavédelmi szakemberével. A munkavégzésben résztvevő munkagépek mozgását szükség szerint irányítani kell. A munkaterületen a gépek és az ott tartózkodó személyek munkavégzését össze kell hangolni. Ember-gép egymásra hatásának az elvárható biztonsági paramétereken belül kell maradnia. A munkáltató földmunkagép munkájának irányítását végző vezetője köteles a helyi körülményekre vonatkozó ismereteket a gép kezelőjének tudomására hozni.

A földmunkagéppel történő földkiemelés előtt a gép munkáját irányító vezető köteles meggyőződni arról, hogy a tervezett munkaterületen közmű vezetékek nem találhatók vagy nincsenek elhelyezve. Amennyiben ilyen található akkor meg kell határozni a szükséges biztonsági intézkedéseket.

Ismeretlen kábel, vagy csővezeték felfedezése esetén a munkát a gépkezelőnek abba kell hagynia, és értesítenie kell a munkát irányító vezetőjét.

Ha valamilyen oknál fogva a gépkezelő nem látja be a gép mozgásával veszélyeztetett területet, akkor a vezetőnek irányítót kell kijelölni, aki egyidejűleg más munkát nem végezhet.

A gépkezelőnek be kell tartania a gépkezelési utasításában foglaltakat, és a 4/2002 (II.20) SzCsM-EüM együttes rendelet vonatkozó előírásait.

Alapozási munkák

A munkafolyamat során a szükséges mértékben megfelelő műszaki kollektív védelmet kell kialakítani (sávalap dúcolása). A munkaterület anyatárolási helyeinek kialakítására, és biztonságos közlekedési rend kialakítására, valamint ennek betartására munkálatok során ügyelni kell. A munkavégzés hatáskörében a fellépő veszélyekkel és egészségkárosító ártalmakkal szemben, az ott tartózkodók részére hatásos védelmet nyújtó termék tanúsítással rendelkező, jó műszaki állapotú egyéni védőeszközöket kell biztosítani és használni. A munkavégzést össze kell hangolni. A munkavégzés során a kézi anyagmozgatásra vonatkozó jogszabályi, és egészségvédelmi előírásokat be kell tartani. A beton bedolgozása során a vizes-nedves környezet hatásait figyelembe kell venni (elcsúszás veszélye, vizes nedves munkakörnyezet).

Kőműves munkák

Az építmény fő tartófalainak építésére szolgáló falazó blokkok egység rakományai biztonságos tárolására az építési területen egy elkülönített helyet kell kijelölni. A tárolást borulás és szétcsúszás veszélye nélkül kell végezni. Az egység rakomány megbontását és kézi vagy gépi rakodását, a felhasználás helyén való letárolását úgy kell előkészíteni és végezni, hogy az ne jelentsen balesetveszélyt az ott tartózkodókra.

A falazási munka a talajszintről, vagy a falazó állás padozatának szintjéről mérve 1,4 m magasságig végezhető. E magasság fölött építési vasbak állvány alkalmazásánál a támasztó lábaknak stabil, szilárd alá támasztását el kell végezni. Ennek elvégzésénél figyelembe kell venni az állvány várható terhelését. A vasbak állvány max. magassága, amelyen munka végezhető 2m lehet. E felett leesés elleni védelemmel ellátott építési állványzat használható. Szükség esetén egyéni leesés elleni védelem is alkalmazható. Az állványon való falazási munkáknál a vasbak palló terítését biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotúra kell kialakítani. Ez magában foglalja a megfelelő teherbírást és a biztonságos munkatér kialakítását.

Az építés során alkalmazott állványzatra a felrakott kézi falazó blokkokat úgy kell elhelyezni, hogy az botlást, elcsúszást ne idézzen elő. Vakolási munkáknál a szemvédelemről gondoskodni kell.

Válaszfal bontási munkáknál a bontásra vonatkozó előírásokat be kell tartani. A bontandó falak stabilitását folyamatosan figyelemmel kell kísérni. A fal dőlésének veszélyzóna nagyságát a bontandó fal kétszeres magasságának figyelembe vételével kell kijelölni. A bontási munkát csak szakképzett kioktatott személyek végezhetik. Meglévő vakolat leverési munkák a munkavégzés környezetében lévők számára nem jelenthetnek veszélyt, sérülést. A bontási és vakolat leverési munkáknál a szem és légzésvédelmi egyéni védőeszközöket viselni kell.

A külső falak szigetelési munkáinál a szigetelő lemezek felrakásánál a jelentkező szélterhelést figyelembe kell venni. A szigetelő lemezeket, és a ragasztó anyagot az állványzaton úgy kell elhelyezni, hogy az botlást, megcsúszást ne idézzen elő.

Teheremeléssel kapcsolatos előírások:

A teher felfüggesztését, felerősítését az emelőgép teherfelvevő szerkezetére, illetőleg az emelőgép kezelő irányítását csak teherkötözői vizsgálával rendelkező személy végezheti.

Emelőgépet kezelését csak a gép kezelésére jogosult, a munkáltató által írásban megbízott személy végezhet.

Emelőgéppel személyeket emelni csak erre a célra tervezett és tanúsított kiegészítő felszereléssel, illetve az erre az üzemmódra alkalmassá tett emelőgéppel szabad!

A kezelőnek és az irányítóknak a terhet, illetőleg a kezelőnek az irányító jelzéseit a tehermozgatás egész folyamata alatt figyelemmel kell kísérnie. A több kötözőt igénylő nagyméretű elemek mozgásakor irányító kötözőt kell kijelölni. Az irányító személyt a munkavégzés felelős irányítójának az emelőgép kezelő tudomására, kell hoznia. Amennyiben szükséges, az irányítással megbízott személy felismerhetőségét karszalaggal, eltérő színű ruházattal vagy eltérő színű fej védő sisakkal kell biztosítani.

A teher megemelése, haladása előtt és alatt a kezelő jelzésére az emelőgép hatókörzetében tartózkodó személy köteles úgy eltávolodni, hogy az emelőgép és az emelt teher őt ne veszélyeztesse.

Amennyiben megemelt terhen vagy alatta munkát kell végezni, csak akkor szabad, ha a teher tartását biztonságos alátámasztás vagy egyéb szerkezeti megoldás biztosítja.

Autódaruval történő előre gyártott szerkezetek, egységakományok beemelése:

Az előre gyártott szerkezet építési elemek beemelése mobil daruval kerül beemelésre. Az autódaru telepítése, a kellő szilárdsággal rendelkező, teherviselő felületen történhet a vonatkozó műszaki és biztonsági szabályok megtartásával. A feszültség alatt lévő villamos szabadvezeték környezetében lévő esetleges daruzási munkafolyamatok, illetve a daruzási kockázatok csökkentésére a mobil daru üzemeltetése során a veszélymentes üzemmód szabályait ki kell dolgozni. A veszélymentes üzemeltetésre vonatkozó szabályokat az emelőgép üzemeltetőnek kell kidolgozni és a kivitelező fővállalkozó koordinátorával egyeztetni. Az emelőgépek, mobil daruk üzemeltetőjének a kezelési jogosultságot előzetesen igazolni kell. Terhet emelni, csak időszakos ellenőrzésnek alávetett, megfelelő teherbírású függesztő eszközzel lehet! Az emelőgépekre, mobil daruk munkavédelmi üzembe helyezés elrendelését, esetleges időszakos biztonsági felülvizsgálatok jegyzőkönyvét, munkafolyamatra és rendkívüli eseményekre kidolgozott kockázat elemzést az üzemeltető a tevékenység megkezdését megelőzően köteles bemutatni a kivitelező koordinátorának.

Az emelőgéppel végzett munkák során be kell tartani a 47/1999 (VIII.4.)GM rendelettel kiadott Emelőgép Biztonsági Szabályzat előírásait.

Kézi anyagmozgatás szabályai

Kézi anyagmozgatást csak egészséges, 18 évet betöltött, foglalkozás egészségügyi orvosi vizsgálaton részt vett és alkalmasnak minősített munkavállaló végezhet.

A kézi anyagmozgatást lehetőség szerint ki kell küszöbölni. Segédeszköz igénybevételét kell alkalmazni, a fiziológiai hatások csökkentésére.

A kézi anyagmozgatást (terhek szállítása-, tartása-, levétele, emelése-, tolása-, húzása-, továbbítása-, mozgatása) szervezett keretek között kell végezni.

Ha a kézi tehermozgatás nem kerülhető el, a lehető legkisebb mértékűre kell csökkenteni annak kockázatát (egyszerre két, vagy több munkavállaló bevonása).

Tehermozgatás megkezdése előtt a munkavállalónak meg kell győződni a teher súlyáról, súlypont elhelyezkedéséről, a teher nehezebb oldaláról, alakjáról, a kézzel való biztonságos megfogás lehetőségeiről, a teher stabilitásáról.

Kerülni kell a túl gyakori, vagy hosszan tartó fizikai erőfelfejtést.

A lerakási, vagy továbbítási távolságot, az emelés magasságát előre meg kell tervezni, ismerni kell.

A kézi tehermozgatásnál a körülményeket mérlegelni kell.

- a talaj stabilitása, láb megtámasztása
- a munkavégzés szintje
- hőmérséklet, páratartalom
- a teher felülete (csúszós, érdes)
- elegendő hely rendelkezésre állása
- a törzs elmozdulása csavarodás mentes legyen
- a szállítási, továbbítási távolságot

Több munkavállaló együttes teheremelése, mozgatása, továbbítása / szállítása esetén az egyik, és csak egy adhat utasítást a különböző műveletekre. Ezt a munkavállalót a csoportból ki kell jelölni, amit a többiek tudomására kell hozni.

Teher kézi emelését úgy kell végezni,

- a törzs a teherhez lehető legközelebb legyen
- emelni egyenes derékkal szabad
- a teher emelését (emelkedés) lábbal kell végezni
- stabilan, határozottan kell a terhet megfogni
- emelés közben bármilyen rendellenesség lép fel, a terhet le kell tenni.
- csoportos emelésnél váratlan körülmény fellépése esetén a többiek tudomására kell hozni, szükség esetén a terhet le kell engedni (ha a többieknek nem okozhat sérülést),
- kéz és lábsérüléseket el kell kerülni, ezt a kockázati tényezőt mérlegelni kell,
- a kézi tehermozgatáshoz a megfelelő egyéni védőeszközöket kell használni.

A mozgatott teher nagyságának mértéke:

- Férfi munkavállaló esetén: maximum 25 kg/fő
maximum mozgatási távolság 30 m
- Női munkavállaló esetén: maximum 15 kg/fő
maximum mozgatási távolság 20 m

Csoportos anyagmozgatás esetén a mozgatott teher egy munkavállalóra eső mértéke:

- Maximum 25 kg/fő férfi munkavállalók esetén
- Maximum 15 kg/fő női munkavállalók esetén
- A továbbítási távolság maximum 20 m.

A kézi tehermozgatás szabályait minden munkavállalónak kötelessége betartani.

A kézi tehermozgatásra vonatkozó előírásokat munkavédelmi oktatás keretében dokumentáltan ismertetni kell.

Tetőszerkezet építése

A tetőszerkezet építésénél a vonatkozó jogszabályban meghatározott magassági és/vagy tetőszerkezet lejtési értékek adatai miatt a projektre vonatkozóan az alábbi biztonsági előírásokat kell figyelembe venni.

A tetőszerkezet hajlásszöge $>20^\circ$ ezért leesés elleni – kollektív; és/vagy egyéni - védelmet kell alkalmazni. Motoros láncfűrész kezelését csak arra jogosult személy kezelheti

A munkavállalók leesésének, - lezuhanásának, valamint szerszámok, más tárgyak és anyagok leesésének megakadályozására a tetőszerkezet építését végzők és a az épület melletti veszélyzónában lévők megóvására védelmet kell alkalmazni (a veszélyeztetett terület kijelölésével, elkerítéssel). Leesés elleni egyéni védelem a zuhanás gátlóval ellátott test hevederzet lehet. A biztonsági kötélet kikötési pontjai rögzítési helyeit úgy kell meghatározni, hogy az esetleges lezuhanásból adódó terhelést fel tudja venni.

Munkát végezni csak csúszásmentes lábbeliben szabad. A munka befejezésekor a tetőszerkezetet a hulladékoktól, törmelékektől meg kell tisztítani.

Tetőfedés

A tetőfedési munkánál a munkát végzők leesés és zuhanás elleni védelméről gondoskodni kell. A zuhanás gátló biztonsági kötéletének kikötési pontjai rögzítési helyeit úgy kell meghatározni, hogy az esetleges lezuhanásból adódó terhelést fel tudja venni. Munkát végezni csak csúszásmentes lábbeliben szabad.

A munkálatok megkezdése előtt a tetőszerkezet lécezését felül kell vizsgálni. A veszélyesnek minősülő korhadt, csomós elemeket ki kell cserélni. A tetőfedő munkánál tetőfedő-felfekvő létrát kell alkalmazni. Ezt minden esetben rögzíteni kell.

Burkoló munkák

A burkoló anyagok felrakása során a kéz és a térd védelmét biztosítani kell. A burkoló anyagok egységgrakomány tárolását az anyagtárolás szabályai szerint kell végezni. A tárolást borulás és szétcsúszás veszélye nélkül kell végezni. Az egységgrakomány megbontását és kézi vagy gépi rakodását, a felhasználás helyén való letárolását úgy kell előkészíteni és végezni, hogy az ne jelentsen balesetveszélyt az ott tartózkodókra.

A munkavégzés során a kézi anyagmozgatás szabályait be kell tartani. A munkavégzéshez használt építőipari kisgépek kezelését csak az arra jogosult munkavállaló végezheti.

Szakipari szerelő munkák

Gépészeti rendszerek hálózatának és szerelvények szerelése, csatornázási, csőszerelési munkák, szabályozó elemek beszerelése, légtechnikai berendezések szerelése, kábeltálcák védőcsövek, főelosztó, alelosztók, erősáramú villamos hálózat szerelése, erősáramú

szerelvények szerelése. Gyenge áramú villamos hálózat, vezérlő rendszerek szerelése, lámpatestek szerelése, szerelvényezés, tűzvédelmi rendszerek vezérlésének szerelése, informatikai és infrastrukturális rendszerek szerelése

A munkafolyamatokban foglalkoztatott különböző vállalkozások munkavégzésének térbeni elhatárolásával, megfelelő műszaki kollektív védelem kialakításával, illetve veszélyforrásokkal és ártalmakkal szemben hatásos védelmet nyújtó egyéni védőeszközök használata mellett a munkavégzés a biztonság fenntartása mellett végezhető el. A munkát jelen BET előírásai, valamint a 4/2002 (II.20) EüM - SzCsM együttes rendelet II. fejezetének 14. pontjában foglaltak szerint kell végezni.

Gépek,eszközök telepítése

Minden gépi eszköznek magyar nyelvű üzemeltetési dokumentációval kell rendelkezni amelyet a kezelő számára elérhető módon kell tartani. Veszélyes gép esetén (pl. kotró-rakodógép emelőgép üzemmódban) álljon rendelkezésre a munkavédelmi üzembe helyezési dokumentáció, vagy az időszakos biztonsági felülvizsgálat másolata is.

A munkavédelmi üzembe helyezési kötelezettség alá tartozó munkaeszköz az üzemben tartó telephelyén kívül csak akkor üzemeltethető, ha az üzembe helyezési dokumentációval rendelkezik vagy az azon feltüntetett jelzésből (címke) egyértelműen megállapítható, hogy a gépen az időszakos biztonsági munkavédelmi felülvizsgálatot öt éven belül elvégezték.

(Munkavédelmi üzembe helyezési kötelezettség alá tartozik pl.: emelőgép, rakodógép, kotró-rakodó, motoros láncfűrész, asztali körfűrész, szalagfűrész)

A gépeket az építési munkahelyen úgy kell telepíteni, hogy azok ne veszélyeztessék a munkavégzés helyét az emberi tartózkodásra szolgáló épületet, illetve az építési területen közlekedőket. A gépeket a kezelési utasításban meghatározott feltételek szerint kell szállítani, és telepíteni, azokon az előírt karbantartási feladatokat elvégezni.

A gépek kezelőelemei minden esetben legyenek egyértelmű funkciójelöléssel ellátva. Üzemelő gépi berendezést nem szabad felügyelet nélkül hagyni.

A gépi eszközök jogosulatlan kezelését meg kell akadályozni. A kezelést jogosulatlan személynek átengedni tilos.

A gépi eszközök üzem közbeni bármilyen meghibásodása esetén azt azonnal le kell állítani. Újraindítás csak a hiba elhárítása után megengedett.

Gépi berendezést az építmény 60 cm-es biztonsági sávján belül telepíteni nem szabad.

Villamos berendezések alapvető biztonsági követelményei

Minden az építési területen alkalmazott a használat során kézben tartott elektromos kézi szerszámnak (kivéve az akkumulátoros működésű kéziszerszámok) a 10/2016 (IV.5) NGM r. szerinti érvényes, dokumentált érintésvédelmi ellenőrző felülvizsgálattal kell rendelkezni.

Az építési munkahelyeken a hálózati feszültségű villamos fogyasztó berendezéseket csak a kizárólag erre a célra szolgáló felvonulási szekrényen (mérő-, illetve elosztószekrényben) elhelyezett, túl áram védelemmel ellátott, és megfelelő értékű áramvédő kapcsolón keresztül bekötött dugaszoló aljzatról szabad táplálni.

A szekrény ajtaját lezárhatóra kell kialakítani (csak szerszám, vagy egyéb segédeszköz használatával lehessen nyitni), és jól látható időálló figyelmeztető-tiltó felirattal kell ellátni. A építési elektromos szekrényt kívülről működtethető főkapcsolóval kell ellátni. Az áramvédő kapcsolót havonta dokumentáltan ellenőrizni kell.

Az építési munkaterületen a villamos hálózat és az építőipari villamos szekrény telepítőjének írásban nyilatkoznia kell a munka szakszerűségéről és megfelelőségéről. Az elektromos kábelek mechanikai védelméről az építési munkaterületen minden esetben gondoskodni kell. Az építési munkaterületen csak a megfelelő szigeteléssel kialakított, a használat paramétereinek megfelelő keresztmetszetű és szabályos kialakítású elektromos kábelek és hosszabbítók használhatók. A sérült kábelszigetelést tilos szigetelőszalaggal javítani.

A nagyterjedésű fémszerkezeteket (pl. fémállványok) be kell kötni az EPH - hálózatba. A villamos működtetésű munkaeszközöket és a villamos csatlakozási pontokat (elektromos hosszabbítók) csapadék és nedvesség elleni védelméről gondoskodni kell.

Leesés, beesés elleni védelmek

Az építés kivitelezési munkaterületen az egyik legnagyobb veszélyforrás a leesés, beesés elleni védelmet ki kell alakítani. Az elsődleges a kollektív védelem kialakításának lehetősége. Ezt építési állvány alkalmazásával, vagy lefedéssel kell kialakítani. Az építési állványon munkát végezni csak az állványzat megfelelőségét igazoló dokumentált munkavédelmi szempontú használatba vételi vizsgálat elvégzése után lehet.

Az állványt arra jogosult személynek át kell vizsgálni:

- használatba vétel előtt
- állványszerkezet módosítás után
- kedvezőtlen, viharos időjárás után
- földrengés okozta rázkódás után
- fagyos, jeges csapadékos időjárás esetén
- minden olyan esetben ami a stabilitását, szilárdságát befolyásolja

A leesés elleni védelmet az állvány teljes hosszában megszakítás nélkül kialakított 1 méter magas, háromsoros, - lábdeszkával, középdeszkával, valamint védőkorklát – korkláttal szabályosan kialakított, illetve ezekkel egyenértékű védelmet nyújtó megoldással biztosítható. Védőháló, illetve védőrács alkalmazása esetén annak lyukmérete a 10 cm x 10 cm-t nem haladhatja meg. Ezt a védelmet kell biztosítani:

- azokban az esetekben, amikor a munkavégzés magassága meghaladja a 2 m-t;
- földemek, tetők, mennyezetek, felüvilágítók, aknák megnyitásokor vagy építésekor;
- ideiglenes lépcsőkorklát elhelyezésekor

rendeltetésének megfelelő célra és körülmények között szabad használni. A munkaeszköznek biztosítani kell a munkavégzés hatókörében tartózkodók védelmét is. A munkaeszközt kizárólag csak a gép kezelésére jogosultsággal rendelkező személy üzemeltetheti. Javítást, átalakítást, karbantartást csak a munkáltató által e feladat elvégzésével megbízott, külön oktatásban részesített személy végezhet, illetve szak szerviz. Ha az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés körülményeit a munkaeszközök használata során nem lehet a munkavállalók számára teljes mértékben biztosítani, a munkáltató biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések szükség szerinti alkalmazásával köteles a kockázatokat minimális szintre csökkenteni. Az üzemeltető munkáltató köteles a szükséges karbantartási intézkedéseket megtenni annak biztosítására, hogy a munkaeszköz teljes élettartama alatt feleljen meg az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek.

7. Villamos áramütés megelőzésére vonatkozó különleges intézkedések:

Az építési területen működtetett valamennyi villamos üzemű gép, villamos berendezés, munkaeszköz csak építési ideiglenes villamos szekrény közbeiktatásával és áramvédő kapcsolóval védve üzemeltethető. Az ideiglenes építési villamos szekrény ajtaját állandó jelleggel zárva kell tartani, a villamos vezetékeket csak a szerelő nyíláson, illetve tömszelencén keresztül szabad kivezetni. Az érintésvédelem érvényességét szükség szerint a munkaterületen tárolt vizsgálati jegyzőkönyv bemutatásával kell igazolni. Munkaeszköz áttelepítésekor minden esetben az érintésvédelmi mérést meg kell ismételni, és ezt dokumentálni kell. Munkakezdést megelőzően minden villamos árammal működtetett kéziszerszámot szemrevételezéses vizsgálattal ellenőrizni kell. A munkavégzés alatt gondoskodni kell a villamos vezetékek, villamos hosszabbítók biztonságos elhelyezéséről, szükség szerint járulékos mechanikai védelméről. A villamos vezetéket hosszabbító vezetékeket tehermentesítve, húzó igénybevétel hatásától mentesítve, elsősorban függesztett szabadvezetéssel kell elhelyezni, vezetni. A gépjármű forgalmi útvonalat keresztező ideiglenes létesítésű villamos vezetéket elsősorban az út szelvénye felett légvezetéssel kell átvezetni, vagy ha ez valamilyen okból nem kivitelezhető, akkor az út felületén átvezetett villamos vezetékeket járulékos mechanikai védelemmel kell ellátni. A szabadon vezetett villamos vezetékeket úgy kell elhelyezni, hogy azok botlásveszélyt ne jelenthessenek. A szabadtéri ideiglenes létesítésű villamos vezetékek talajra fektetésénél fokozott figyelmet kell fordítani a talajvízre, csapadékvízre. A sérült villamos vezetékek köpeny, illetve érszigetelését szigetelő szalaggal javítani nem szabad! Azokat haladéktalanul ki kell cserélni!

8. Veszélyes anyagokkal, készítményekkel való munkavégzés

Biztonsági adatlapoknak minden veszélyes anyag, és veszélyes keverék vonatkozásában rendelkezésre kell állni és az abban foglalt biztonsági előírásokat be kell tartani. Az esetlegesen keletkező veszélyes hulladékok gyűjtését, tárolását, nyilvántartását, leadását a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően kell végezni. Mérgezés, egészségkárosodás megelőzésére a megfelelő egészségügyi és műszaki intézkedéseket meg kell tenni.

Szükség esetén az egészségkárosító hatások mérséklésére egyéni védőeszközöket kell a munkavállalóknak biztosítani azok viselését folyamatosan ellenőrizni kell. Tűzvédelmi megelőző előírásokat be kell tartani.

9. Egyéb, a munkavégzés során fellépő hatások

Zajexpozíció:

85 db(A) zajszintet elérő illetve azt meghaladó eszközök használata alkalmával (pl.: fúró és bontókalapács, döngölő, láncfűrész, kézi körfűrész, sarokcsiszoló) valamint zajos munkakörnyezetben (pl. építőipari gépek közelében) egyéni védelemként hallásvédő eszközt kell használni. A hallásvédő eszköz használata nem akadályozhatja a gépek mozgásának, és egyéb veszély észlelését.

Vibráció:

Jelentős kéz-kar rezgésterhelést okozó eszközökkel való munkához (pl. fúró és bontókalapács, döngölő, láncfűrész, sarokcsiszoló) egyéni védelemként rezgéscsillapító védőkesztyűt kell használni, és szükség szerint korlátozni kell a géppel történő munkavégzés időtartamát.

Porzás:

Bontási, vakolat leverési, gépi horonyvésési munkák esetén egyéni védelemként arc,- szemvédő egyéni védőeszközt kell viselni. A légzőszerv védelmére porvédő álarcot (respirátort) kell használni, és szükség szerint korlátozni kell a géppel történő munkavégzés időtartamát.

10. Egyéni védőeszközök juttatása, használata

Az építés kivitelezés során azon tevékenységek végzése esetén, ahol műszaki, illetve szervezési intézkedésekkel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés nem valósítható meg maradéktalanul, az egészségkárosító hatások mérséklése érdekében a munkavállalókat egyéni védőeszközökkel kell ellátni, azok rendeltetésszerű használatát meg kell követelni. A juttatást hitelt érdemlően dokumentált formában kell végezni.

A védőeszköz személyes használatra szolgál, kihordási ideje nincs, védőhatás elvesztése esetén azonnal cserélni kell.

A munkahelyi vezető az előírt védőeszköz használatát a munkavállalótól köteles megkövetelni. Azt a munkavállalót, aki a részére biztosított egyéni védőeszközt figyelmeztetés ellenére, saját hibájából nem használja, a munkavégzéstől el kell tiltani.

A munkavégzés során az alvállalkozók kötelesek a szükséges védőfelszereléseket minden munkavállalójuk számára biztosítani, és megkövetelni azok rendeltetésszerű használatát.

A magasépítési kivitelezésén alkalmazott egyéni védőeszközök:

orrmerevítővel ellátott védőlábbeli,
 villanyszerelő védőbakancs,
 ötujjas bőr védőkesztyű,
 rezgés csillapító védőkesztyű
 elektromos védőkesztyű,
 hegesztő kesztyű,
 hegesztő békanyelves lábbeli,
 hegesztő szemüveg, vagy pajzs,
 hegesztő kötény,
 zuhanás gátlóval ellátott test hevederzet,
 hallásvédő eszköz,
 térdvédő,
 porálarc,
 légzésvédő fél álarc (szűrőbetétes légzésvédő),
 biztonsági szemüveg,
 plexi arcvédő,
 térdvédő,
 munkavédelmi fejtámasz sisak,
 esőkabát,
 vattakabát.

11. Tűzvédelmi előírások

A hegesztési műveletet csak a szükséges egyéni védőeszközök viselése és a hegesztő berendezés sérülésmentes, hibátlan állapota esetén lehet megkezdeni. A hegesztő berendezés megfelelő munkabiztonsági állapota, testkábel, munkakábel elektróda fogó épsége, hegesztő berendezés épsége, biztonsági felülvizsgálat megléte, dokumentációi. A hegesztést végző személy köteles a hegesztési munkaművelet megkezdése előtt ellenőrizni a következőket:

éghető anyagok jelenlétét a közelben,
 a tűzoltó felszerelések meglétét,
 ha a munkadarab méretei, alakja vagy tömege indokolja, a megfelelő alátámasztást vagy rögzítést, a hegesztő szerszám (pisztoly, elektródafogó) lehelyezésére alkalmas (éghetetlen, villamosan szigetelő) alátét meglétét, a hegesztőpajzs állapotát.
 Az ellenőrzés során, illetve a munkafolyamat során tapasztalt bármilyen hiba, vagy rendellenesség esetén a hegesztést megkezdeni nem szabad. Hibás, sérült, deformált eszközökkel munkát végezni tilos. A munkavégzés során, illetve a hegesztés alatt a hegesztő köteles a technológiai előírásokat és a biztonságtechnikai szabályokat betartani és a munkafolyamatot figyelemmel kísérni.
 Az égőfejből kiáramló gáz meggyújtásához gyufát, öngyújtót, erre a célra rendszeresített

szikrát keltő gyújtót, szabad használni. Tilos a láng begyújtása, illetőleg újragyújtása tüzes, meleg munkadarabon. A láng begyújtása sem személyek, sem éghető anyagok felé nem irányulhat. A gázforrást meg kell védeni mindenféle közvetlen és koncentrált hőhatástól. Tűz esetén az éghető gáz áramlását kell először megszüntetni.

A gázpalackokat eldőlés ellen biztonságosan rögzíteni kell.

TILOS az oxigént sűrített levegővel együtt használni, vagy sűrített levegőt oxigénnel vagy oxigént levegővel helyettesíteni. Az oxigén fűvókákat, szelepet TILOS olajos felületű tárgyak, a dolgozó ruházata felé kifúvatni, illetőleg olajt tartalmazó tároló tartályokba, edényekbe befúvatni.

Munkát átnedvesedett ruhában és/vagy nedves kesztyűben és/vagy vízzel érintkezve végezni tilos. Hegesztő-berendezés csak akkor üzemeltethető, ha a szükséges megszakítók, biztosítók és a hálózathoz csatlakozó vezeték megfelelőek. A testkábel közvetlenül a hegesztendő munkadarabon kell biztonságosan rögzíteni (csavaros, rugós és egyéb mechanikus rögzítők), a testkábel földelő vezetékként nem használható. A munkakábel végén lévő csatlakozók kialakítása biztosítsa az akaratlan érintés elleni védelmet (személy, fémtárgy). Az elektródafogónak szigetelt nyelűnek (A típusú) vagy teljesen zárt kivitelűnek (B típusú) kell lennie. Fokozottan érintésveszélyes helyeken teljesen zárt kivitelű elektródafogót kell használni. Elektródafogót csak feszültségmentes állapotban szabad cserélni és/vagy javítani. Az elektródafogót vízbemártással hűteni TILOS! Tilos a megengedettnél nagyobb mennyiségű gáz elvétele, illetve a gázelvétel nyílt lánggal, melegítéssel vagy egyéb módon történő fokozása. Gázpalackot árnyékolással, takarással védeni kell a közvetlen hőhatástól (pl.: napsugárzás, fűtőtest). A gázpalack külső hőmérséklete nem haladhatja meg az 50°C-t. Gázpalackot gázfajtánkként, valamint az ürest és a telit egymástól elkülönítve csak olyan helyen szabad tárolni, ahol:

éghető és könnyen gyulladó anyagok jelenléte kizárt;
 a fizikai és/vagy vegyi sérülések lehetősége kizárt;
 tárolt gáznál veszélyes hőmérsékletnövekedés kizárt;
 a tárolási hőmérséklet nem haladja meg az engedélyezett értéket;
 a tároló jól szellőzött;
 illetéktelenek nem juthatnak a tároló helyre.

Az oxigénpalackot éghető gázt tartalmazó gázpalackokkal együtt tárolni tilos! A gázpalackelzáró szelep nyitása, illetve zárása csak a rendszeresített eszközzel (pl. kézi kerék, kulcs) végezhető, bármely segédeszköz használata TILOS!

A hegesztő munkahelyen csak annyi gázpalack lehet, amennyi a folyamatos munkavégzéshez szükséges. A hegesztési munka befejezése után, de legkésőbb a műszak végén a palackokat az erre a célra megfelelően kialakított tároló helyen kell elhelyezni. A hegesztési, és egyéb nyílt lánggal járó műveletet kizárólag csak érvényes tűzvédelmi szakvizsgával rendelkező dolgozó az adott tűzveszélyes munka végzésére szóló „alkalomszerű tűzveszélyes tevékenységi engedély” birtokában végezhet.

A munkaterületen dohányzó helyet kell kijelölni. Dohányzás csak ezen a helyen megengedett.

12. Egyéb előírások:

- Az építési kivitelezési munka során különös gondot kell fordítani a munkavégzés hatókörében tartózkodók védelmére, és minden szükséges intézkedést megtenni arra vonatkozóan, hogy a kívülállókra a munkavégzés se egészségi ártalom veszélyével, se baleseti veszéllyel ne járjon.
- A munkában részt vevőknek a munkavégzés teljes tartama alatt be kell tartaniuk a 4/2002 (II.20) SzCsM-EüM er. előírásait.
- A munkaterületen a járművek közlekedési rendjének kialakítása, szükség esetén a gépek, járművek biztonságos mozgását irányító személy kijelölése, a földmunkagép kezelőjének a helyi körülményekkel kapcsolatos tájékoztatása a munkahelyi vezető felelősségi körébe tartozik.

A munkavégzés során az alvállalkozók kötelesek a szükséges védőfelszereléseket minden általuk irányított munkavállaló számára biztosítani, és megkövetelni azok rendeltetésszerű használatát.

13. A munkafolyamatok összehangolása

A fővállalkozó írásban megbízott építési koordinátora az építési munkafolyamatokhoz igazodóan a kockázatok hatásainak minimálisra csökkentése érdekében, valamint a munkavégzés biztonságának megtartása érdekében az állapotokhoz igazodó kiegészítő intézkedéseket tehet kiegészítheti, a Biztonsági és Egészségvédelmi Tervet. E munkáját az építési-kivitelezési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló 4/2002. (II..20.) SzCsM-EüM együttes rendelet 8. § b) pontjában foglaltak alapján végzi. A Biztonsági és Egészségvédelmi tervben foglaltaknak megfelelően a fővállalkozó megbízott építési koordinátorának meg kell határozni a különböző munkafolyamatok, munkaszakaszok egyidejű és egymást követő végzésének módját, az adott építési munkahely sajátosságainak legjobban megfelelő egészségvédelmi és biztonsági követelményeket, intézkedéseket. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés szabályainak fenntartása érdekében az építési-kivitelezési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről szóló 4/2002. (II.20.) SzCsM-EüM együttes rendelet 8. §-ban foglaltak figyelembevételével az építési koordinátor összehangolja az építési munkafolyamatokat különös tekintettel:

A Munkavédelemről szóló többször módosított 1993. évi XCIII. Tv. (továbbiakban Mvt.) 40. § (2) bekezdésében foglaltakra, mely szerint az olyan munkahelyen, ahol különböző munkáltatók alkalmazásában álló munkavállalókat egyidejűleg foglalkoztatnak, a munkavégzést úgy kell összehangolni, hogy az az ott dolgozókra és a munkavégzés hatókörzetében tartózkodókra veszélyt ne jelentsen. Az összehangolás magában foglalja az érintett munkavállalók illetve a munkavégzés hatókörzetében tartózkodók tájékoztatását az egészséget és biztonságot veszélyeztető kockázatokról és a megelőzési intézkedésekről.

A Biztonsági és Egészségvédelmi Terv hatálya kiterjed minden olyan munkavállalóra, munkáltatóra, (alvállalkozóra, vállalkozóra, beszállítóra, hatókörzetben tartózkodóra) irányító személyekre, látogatókra és egyéb ideiglenes jelleggel a munkaterületen tartózkodó személyekre, akik a munkavégzés céljából, vagy egyéb az építés-kivitelezési tevékenységgel közvetlen okból az építési munkaterületen tartózkodnak.

Bognár Péter
munkavédelmi szakmérnök

VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK

1993. évi XCIII törvény	a munkavédelemről (Mvt.)
5/1993. (XII.26.) MüM rendelet	a munkavédelmi törvény végrehajtásáról (Vhr.)
2000. évi XXV. törvény	a kémiai biztonságról
25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM rendelet	a munkahelyek kémiai biztonságáról
89/1995. (VII.14.) Kormány rendelet	a foglalkozás-egészségügyi szolgálatról
27/1995. (VII.25.) NM rendelet	a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásról
66/2005. (XII.22.) EüM rendelet	a dolgozók bőrvédő készítménnyel történő ellátásáról
16/1986. (XII.17.) EüM rendelet	az ittasság munkahelyi ellenőrzése véralkohol vizsgálattal (ajánlás)
33/1998. (VI.24.) NM rendelet	a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről
65/1999. (XII.22.) EüM rendelet	a munkavállalók munkahelyen történő egyéni védőeszköz használatának minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményeiről
2/1995. (I.6.) MüM rendelet	2/2002. (II.7.) SZCSM rendelet az egyéni védőeszközök követelményeiről és megfelelőségük tanúsításáról
66/2005. (XII.22.) EüM rendelet	a munkavállalókat érő zajexpozícióra vonatkozó minimális egészségi és biztonsági követelményekről
10/2016. (IV.5.) FMM rendelet	a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintje
3/2002 (XI.8) SzCsM-EüM rendelet	a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló rendelet
4/2002. (II.20.) SzCsM-EüM rendelet	az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről
2/1998. (I.16.) MüM rendelet	a munkahelyen alkalmazandó egészségvédelmi jelzésekről
47/1999.(VIII.4.) GM rendelet	az Emelőgép Biztonsági Szabályzat Kiadásáról
MSZ EN 131-2: 1993	Létrák (biztonsági követelményei, vizsgálat és jelölés)

